

Žalhostický ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ LIST OBECNÍHO ÚŘADU V ŽALHOSTICÍCH • ROČNÍK 11 • II. ČTVRTLETÍ 2022 • ZDARMA

Úvodní slovo starosty obce

Vážení občané, srdečně Vás zdravím a opět Vám přináším pár zajímavostí, které se v naší obci udály od posledního vydání zpravodaje. Obec začíná pomalinku opět žít a je to vidět na akcích, které se zde udály. V dubnu se uskutečnilo pálení čarodějnic, stavění Májky, proběhl tradiční dětský den, který byl obohacen o ukázkou veteránů. To vše si můžete přečíst v samostatných článcích tohoto čísla zpravodaje.

Obec podala žádost o dotaci na výsadbu zeleně, kterou úspěšně získala. Také jsme podali žádost o dotaci na podporu příprav projektových záměrů v Ústeckém kraji. Doufejme, že i zde budeme úspěšní a získáme ji. Z této dotace obec nechá vyhotovit projekty na dokončení chodníků v obci.

Co říci závěrem. Nastal konec školního roku a čas prázdnin. Tímto bych chtěl všem popřát krásné prožití letních prázdnin, mnoho zdraví a spoustu slunečných dní.

Zdeněk Javorek, starosta obce

Výsadba zeleně v obci

Obci se podařilo získat dotaci z programu Ústeckého kraje „Obnova venkova-zlepšení životního prostředí, revitalizace a ochrana krajiny“ ve výši 100 tis. Kč. V červnu proběhla výsadba stromů a keřů v obci. Podařilo se nám „ozelenit“ více částí obce, např. na dětské hřiště byly umístěny čtyři stromy, živý plot byl vysazen kolem chodníku na návsi u bývalé kapličky a u obecního domu čp.185. Okolo cesty směrem na vrchní ulici nad tratí jsou vysazeny čtyři duby. Proběhla i výsadba keřů a stromů okolo naší nové mateřské školky. Až stromy povyroستou, dopřejí dětem stín na hraní a odpočinek.

Cyklostezka

Toto je téma, které mnoho našich lidí trápí již dlouhá léta a nejen je. Všichni netrpělivě čekají na dodělení cyklostezky v naší obci. Bohužel stále se nic nedělo a tak jsme vzali vše do svých rukou a pokusili se alespoň nejhorší a nejvíce nebezpečný úsek opravit sami. Požádali jsme kraj o finanční podporu na tento úsek. Jednalo se o úsek dlouhý 83 m, kde se nacházely panely, které byly nadzvednuty kořeny stromů a stály se tak nebezpečnými pro cyklisty.

Celá rekonstrukce této části přišla obec na 355 tis. Kč a podpora kraje činila 255 tis. Kč. Nyní se budeme snažit s podporou kraje udělat i zbylé části cyklostezky.

Připravované akce do konce roku:

- 20. srpen: Neckyáda
- 27. srpen: Rozloučení s prázdninami
- 28. říjen: Strašidlák
- 24. listopad: Vánoční posezení se seniory
- 27. listopad: Rozsvícení vánočního stromu

Stav před rekonstrukcí

Cyklostezka po rekonstrukci

V obci proběhlo tradiční vítání občánků

Ne každé číslo Zpravodaje s sebou nese hned několik pozitivních zpráv, aktuální číslo takto pozitivní však skutečně je. Vedle několika dokončených rekonstrukcí se tak můžeme radovat také z nového přírůstku do seznamu občanů.

V sobotu 2.7. jsme tak na obecním úřadě mohli slavnostně přivítat nového občánka, slečnu Elisabeth Bartoš, která svým rodičům

Růžence Kosíkové a Jaroslavu Bartošovi udělala tu největší radost dne 13.4.2022.

Přejeme milé malé Elisabeth, stejně jako jejím rodičům, jen to nejlepší. Hlavně tedy krásné mládí v naší obci a následně dlouhý a spokojený život. Ideálně stále u nás v Žalhosticích.

Honza Waldhauser

Prázdninové akce

Na konci prázdnin nás čekají dvě akce. Již tradiční NECKYÁDA, která se uskuteční 20. 8. 2022. Letos je to již 20. ročník. Tímto bych Vás rád vyzval, vyrobte nějaké plavidlo a přijďte se zúčastnit. Druhou akcí bude rozloučení s prázdninami, které proběhne 27. 8. 2022 na velkém hřišti u školy. Pro děti bude připraven zábavný program, občerstvení taktéž zajištěno. Slavnostně předáme novou mateřskou školku dětem a při této příležitosti si můžete celý objekt prohlédnout.

Poděkování

Poděkování si zaslouží náš starosta **Zdeněk Javorek**, za to, že mi pomohl s přepravou, doprovodem a vyřizováním osobních dokladů. Děkuji za přístup a ochotu ke starým lidem.

S přáním hezkého dne,
Miloslava Kmochová

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI

A SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉ MATEŘSKÉ ŠKOLKY

Přijďte říci prázdninám AHOJ a společně si užít zábavné odpoledne plné zábavy.

Start: 14.00 hodin

Kde: na hřišti u ZŠ a MŠ Žalhostice

Kdy: 27.8.2022

Program: Dětská šmoulí show, skákací hrad, malování na obličej, motokáry, balonkování, cukrová vata, hasiči s pěnou, vodní tryska slon, výroba upomínkových plátek.

SOUČÁSTÍ AKCE BUDE SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉ MATEŘSKÉ ŠKOLKY

Občerstvení zajištěno

„Těšíme se na Vás“

Dětský den se vydařil

Po tradičních čarodějnicích se osvědčená parta ujala také přípravy další tradiční akce pro děti – Dětského dne. Jak jste se mohli přesvědčit, naprosto skvěle. Po úvodní přípravě a naplánování atrakcí panem starostou se sešel pracovní tým, kde již děvčata (Renča a Zdenka) měla připravené plány, stanoviště, jejich rozdělení a v taškách vše potřebné pro zadávání úkolů soutěžícím dětem. Akce probíhala na hrázi u Labe, stanovišť bylo cca 10 a děti po vyzvednutí soutěžní kartičky s plánem okruhu vyrazily na cestu, kde na jejím konci čekala bohatá odměna. Počasí sice bylo trochu chladnější (proto nemohla být pěna od hasičů), foukal trochu více vítr (proto nemohl přistát vrtulník), ale za to si všichni mohli prohlédnout historická vozidla, podívat se, jak se brodí auto vodami Labe, malé děti se vyřádily na skákacím hradu a nebo si nechaly na obličej nakreslit krásného motýla. Součástí odměny za splněné úkoly bylo pro děti připraveno občerstvení, limonáda. Dospělí si zase mohli dát dobře vychlazené pívko, kávu, připraveny byly špekáčky (již tradičně od Petra Drahoráda – sponzor) nebo výbornou krkovicí na grilu. Obsluhu zajišťovali hoši našeho spolku Žalhobeat, kteří byli také spolupřáteli. O kvalitě akce svědčí i skutečnost, že soutěžním okruhem prošlo na stovku dětí a to nejen našich. Poděkování patří všem sponzorům (hlavním sponzorem byla firma Smola stavby, s.r.o., Litoměřice), místním podnikatelům, kteří se zapojili nebo při-

spěli, ale hlavně velký dík organizátorům a dobrovolníkům na stanovištích, bez kterých by tak povedená akce nebyla. Poděkovat také musíme pracovníkům úřadu, kteří pomohli s přípravou a následně s úklidem stanovišť a posezením pro účastníky. Děkujeme a už se těšíme na „Neckyádu 2022“, která bude 20. srpna 2022, 20 let po povodních.

A.V.

SPOZ nezáhálí

Léto se nám rozjelo na plné obrátky, ale náš SPOZ nezáhálí ani o prázdniny. A tak mi dovoluje ještě touto cestou poblahopřát našim jubilantům v uplynulém 2. čtvrtletí letošního roku.

V dubnu naše členky navštívily paní **Nekvasilovou Jaroslavu**, **Jurmanovou Irenu**, **Podzimkovou Margitu** a **Šípkovou Jiřinu**. V květnu byli dalšími oslavenci paní **Danielová Hedviga**, **Kašparová Vlasta**, **Kortusová Danuška** a pan **Kracík Zdeněk**. Měsíc červen byl bohatý na životní výročí a patřili k nim paní **Dorazilová Marta**, **Tichá Jitka**, **Rathauská Danuše**, **Mládková Jindřiška** a **Nevečeřalová Marie**, za muže pak pan **Jiří Dorazil**.

My, které chodíme blahopřát našim občanům, to děláme moc rády a jsou to vždy krásné chvíle, kdy si s Vámi popovídáme, zavzpomínáme a i postěžujeme, ale odcházíme od Vás s pocitem radosti na duši i srdci.

Jak jste zaznamenali, navštívili jsme i naší novou občanku, paní **Jiřinu Šípkovou**, kterou jsme sice nezastihli doma (byla v lázních), ale o to více nás potěšilo její poděkování panu starostovi, že se vůbec takové akce v obci dodržují. Takže i my děkujeme jí za milá slova. Tak zase příště. **A.V**

Žalhostická májka

Tradičně den po pálení čarodějnic 1.5., kde jsem společně s řadou místních dobrovolníků pomohl s přípravami, jsme se dle dohody sešli v poledne „U koníka“, abychom zde postavili májku. Májku zajistil a koupil P. Kalcovský za přispění Zdeňka Javorka a spolku Žalhobeat, na nás byl zbytek. Ale není zbytek jako zbytek. Ono postavit májku není možné lusknutím prstu.

Sešlo se nás vlastně celkem dost, což bylo příjemné překvapení. Byl zastoupen jako vždy velmi aktivní spolek Žalhobeat, nechyběli mladí i starší místní dobrovolníci (někteří i indisponováni) ale i Renča a Markéta s Kaldou. Bylo super, že jsme vše dělali ručně, a to včetně vyvrtání díry.

Zatímco se vrtala díra, děvčata vyrobila a nazdobila věnec (padlo na to i spodní prádlo). Poté přišlo na řadu samotné stavění, které proběhlo, přes mírné obavy přítomných o jejich bezpečnost, skvěle. S trochou nostalgie jsme zavzpomínali na to, že jsme byli u toho i v minulosti, kdy se májka stavěla pravidelně a její hlídání na plácku dnešního dětského hřiště bylo velkou společenskou událostí. Tenkrát ještě existoval a vše organizoval spolek „Přátelé májky“, na který jsme také s úsměvem na rtech vzpomínali a připomněli si pár veselých příhod. Naposledy se myslím stavěla před cca 8lety a já doufám, že jsem zažil nejenom krásné a příjemné dopoledne, ale i obnovení letité tradice. Příště se jistě zapojí více lidí a májku si ohlídáme! Za všechny moc děkuji za pomoc a za rok opět u májky.

Honza Hamerník

ŽALHOBEAT 2022

Ahoj Petře, čtvrtý ročník našeho festivalu Žalhobeat už je minulostí. Předpokládám, že vše kolem organizace, občerstvení a účasti bylo standardně v normě. Je ale něco, čím byl tento ročník výjimečný?

Ani ne, nastavenou laťku jsme si podrželi i tentokrát, prozatím asi nemáme co vylepšovat. Každý z pořadatelů, ať již členů spolku nebo z kamarádů ví přesně, co má dělat a má své pevné místo. Je to práce na celý den, za což jim všem ještě jednou mnohokrát děkuji.

Dobře, nedá mi to jako člověka z financí se nezeptat. Jak jste dopadli finančně?

Není tajemstvím, že se letos prodalo o sto vstupenek méně než vloni, což se může jevit trochu jako zklamání. Ale uvážíme-li, že letošní rok bylo v blízkém okolí mnoho jiných kulturních a společenských lákadel, můžeme být na účast dvou set posluchačů hrdi.

A jak zásadní dopad tedy má tato nižší účast do vašeho hospodaření, vaší kasy?

Myslím, že žádný, nižší výnos ze vstupného kompenzovalo větší množství sponzorských partnerů.

Co o kapelách?

První svízelná situace nastala v okamžiku, když mi hodinu před začátkem vystoupení zavolala první vystupující kapela, že z důvodu nemoci nemohou dorazit. Naštěstí kapela druhá v pořadí, Rock Project, je litoměřická a mohla začít

o něco dříve. Další časy už se postupně srovnávaly dle možností a závěrečný Vitamín tak končil přesně dle plánu.

Jinak kapely byly standardně na vysoké úrovni, záměrně zveme stále nové, aby nabídka byla i pro každoroční návštěvníky pestrá a nenudila. Bigbeat má totiž spoustu podob a naším cílem je, aby si každý našel tu svou.

Vím, že jste přehradili cyklostezku. Byly s tímto nějaké obtíže?

Ano, drobné obtíže se skutečně objevily. I přesto, že byla dostatečně vyznačená a komunikovaná objížďka, našlo se pár jedinců, kteří to ignorovali a dožadovali se průjezdu skrze podium.

Předpokládám, že o občerstvení bylo tradičně dobře postaráno, je to tak?

Díky Petrovi Kalcovskému a jeho týmu ano.

Můžeme se tedy opět začít těšit na pátý ročník?

Ano.

Řekneš mi už teď něco bližšího?

Zatím ne, pátý ročník Žalhobeatu začneme plánovat okolo Vánoc.

Ale váš spolek přece není jen o festivalu, nalákáš nás na něco jiného?

Ano, na již tradiční podzimní Žalhocyklotour, jehož detaily a podmínky včas upřesníme. Ale už nyní můžu říci, že se máme na co těšit.

Petře, díky za rozhovor!

Žalhostická škola slavila 95

„Jitřenka Svobody dne 28. října 1918 osvětlila paprskem svým také českou menšinu v Žalhosticích, která počala se probouzet takřka na pokraji svého zániku.“

Těmito vzletnými slovy vyjádřil pan **Antonín Vokálek**, první správce české školy, nadšení ze vzniku samostatného Československa a pak již na stránkách nejstarší Pamětní knihy obecné školy v Žalhosticích líčí, v jakých těžkostech vznikala v obci česká škola. Musela se spokojit s jednou místností vyčleněnou v budově německé školy – dnes obecním úřadu (první místnost vlevo od hlavního vchodu). Výuka byla častokrát na několik dnů (i týdnů) přerušována z důvodů provozních (nebyl otop) i kvůli překážkám nastraženým německým obyvatelstvem, které v obci převažovalo. Zasahovat muselo i četnictvo...

Od školního roku 1923/24 již školu spravoval řídící učitel pan **Josef Šaroča**. Ten navzdory různým protivenstvím dovedl školu až k dovršení všech vlasteneckých snah – k postavení budovy české školy v roce 1927. Od zahájení stavby v březnu 1927 trvalo pouhých (dnes nepředstavitelných) šest měsíců a škola byla slavnostně otevřena! Starosti provozní a materiální nezmizely, ve třicátých letech se k nim přidaly i problémy s německým nacionálně socialistickým hnutím. To už školu od září 1932 vedl řídící učitel pan **Adolf Loucký**. Zabrání tzv. sudet přerušilo činnost české školy na dlouhých šest let.

Po porážce hitlerovského Německa zavládla všeobecná radost z nově nabyté svobody a naděje z návratu demokracie. Po třech letech zavládla povinná radost z budování socialismu. Novým ředitelem školy byl jmenován pan **František Horčíčko**. Vedl školu pevnou rukou a nutno říci, že ačkoli školy musely plnit politická zadání, nepřestala naše škola plnit svou hlavní úlohu – vzdělávat žactvo a připravit je na další životní dráhu. Výraznou osobností byla i další ředitelka školy paní **Jarmila Vilímová**. V době jejího působení počet zapsaných žáků dosáhl výše 445. Učilo se opravdu všudemožně, dokonce v dřevěné boudě na školní zahradě. Řešením byla stavba

nové školní budovy, která byla zahájena v roce 1959 a svému účelu začala sloužit v roce 1961. Opět klobouk dolů před tehdejšími staviteli! V roce 1965 školu převzal pan **Vladislav Kvapil**. Jako velmi mladý ředitel (26 let) vdechl škole energii a především sportovního ducha. Sám vynikající tělocvikář spolu se svými kolegy získal pro sport téměř veškeré žactvo. Na školním hřišti byla zřízena atletická dráha pro delší běhy, na jejíž údržbě se podíleli především žáci. Byla také vybudována nová fyzikální pracovna, na svou dobu unikátní - laboratorní stoly s rozvodem elektřiny sloužily až do roku 2020. Ačkoli pan Kvapil působil jako ředitel pouze čtyři roky, stal se pro své

(Pokračování na následující straně)

žáky i jejich rodiče legendou. Jeho nástupcem se v roce 1970 stal jeho vrstevník pan **Milan Kubeš**. Velmi brzy si získal mezi žáky respekt i oblibu. Ve svém krátkém působení pokračoval ve sportovní linii svého předchůdce. Po jeho odchodu do politických funkcí byl vystřídán paní **Janou Borovcovou**. Atraktivní dáma, velice schopná organizátorka svou energii věnovala bezvýhradně myšlence socialismu. V roce 1978 se dala na politickou dráhu. Navzdory normalizačnímu politickému klimatu s přehledem

vedl školu pan **Stanislav Lada**. Nadále posiloval sportovního ducha naší školy, od roku 1980 se běhá Žalhostický hrozen a tato tradice je již dvaatřicetiletá! Ředitelská škatulata v Litoměřických školách oblíbeného ředitele Lada přesunula do školy Na valech a do Žalhostic v roce 1985 nastoupila paní **Jiřina Havránková**. Razanci svého předchůdce nahradila svou pracovitostí a lidským přístupem. V období, kdy normalizační represe byly na rychlém ústupu a změny společenského a politického klima-

tu vyústily do radikální proměny celé republiky, zachovala rozvahu a s nadhledem dovedla školu na práh velkých změn v obsahu vzdělávání i v pojetí výchovy naší mládeže.

Tolik ze starých kronik....V sobotu 21. května se sešli bývalí učitelé, zaměstnanci a žáci na zahradní slavnosti, aby zavzpomínali na léta strávená v naší škole. Ti současní pro ně připravili zajímavý program, umožnili jim prohlídku školních prostor a nabídli malé občerstvení. Příjemnou tečku za hezkým dnem udělala hudební produkce příležitostně sestavy muzikantů.

Věříme, že se nám povede připravit i příští oslavu, to už bude 100. výročí, a že bude velkolepá!

Žalhostice a nádraží

Přesně podle harmonogramu skončila ve středu 29. června podstatná část revitalizace první části železniční trati z Lovosic do České Lípy právě v Žalhosticích.

Všechno je nové – provozní část se prodloužila, vznikla pohodlná nástupiště, dva zmodernizované přejezdy s novými závoryami již nebudou obsluhovány mechanicky ze stanovišť výhybkářů a chybět budou i obsluhy výhybek. Samotné vyhybky budou v případě potřeby vytápěny elektricky.

Spoje nebudou vypravovat ve stanici výpravčí a vše bude řízeno centrálně ze stanice Lovosice - byla instalována úplně nová signalizace. Stanice je kompletně osvětlena, digitální obrazovky a staniční rozhlas dodávají konkrétní informace o provozu na trati. Některých občanů se nemile dotkla úprava různých propustek, mostků, přílišného kácení zdravých stromů a úprava „spojky“ pod tratí k domům v ulici nad železniční stanicí.

Drobné dodělávky se ještě budou týkat prostor okolo stanice – jde o trávníky a zahradnickou úpravu. Počítá se s předělávkou chodníku ve stráni pro docházející cestující a „zkulturnění“ bude i příjezd aut a prostor pro jejich parkování. Prozatím se ale nepočítá s opravou budovy a chybět bude i čekárna pro cestující stejně jako toalety.

Některé vlakové soupravy se budou ve stanici křížovat protože je žádoucí, aby byl

v budoucnu dodržen hodinový provozní takt mezi Lovosicemi a Úštěkem a půlhodinový z Lovosic do Litoměřic. Podle informací, které jsou k dispozici, se trať až do cílové stanice v České Lípě v podstatě připravuje na celkovou automatizaci s co nejmenším podílem přímého lidského faktoru.

Celá revitalizace je vedena snahou zkrátit jízdní doby, zvýšit bezpečnost na trati a na přejezdech.

Doporučení občanům – nechte auta doma a jezděte vlakem! Nejenom do Litoměřic...

Ivan Sobotka

Žijeme tady a spolu

ŽALHOSTICE A BUDOUCNOST

Předpokládám, že na začátku roku 2022 si všichni žalhostičtí ale hlavně stále „mladí“ a mladší občané přáli prosperující obec. Minimálně příštích 10 nebo 20 let. Co by hlavně měli...

REKONSTRUOVANÝ KULTURNÍ DŮM „U TŘÍ LIP“

Například prosadit si to, aby do restaurace a „kulturáku“ vedl tzv. schodolez, kterým by se na programy dostali bez problému dalo dopravovat i zboží.

To je v současném systému zásobovací logistiky určitě hlavní důvod, proč nelze uvést do provozu restauraci. A proč se potenciálně hospodští do provozování nehrnou...současné zastupitelstvo, jak je vidět, do budoucnosti moc nehledí – jinak by již dlouho před rekonstrukcí „kulturáku“ nevyšťavali z Cik Caku například schopného Evžena Cíze? Dokázali jenom to, že vesnice hospodského a hospodu prostě nemá. Tedy kromě letního pohodového bistra U koníka Petra Kalcovského. A Evžen ve Velkých Žernosekách u přívozu „jede jak blázen“. Úspěšně, samozřejmě.

A hlavně – hledat pro kulturák program, nabízet všude možné jeho prostory, maximálně zvýhodnit nájemce restaurace. Nebo...???

Občané, poraďte zastupitelům!!!

NÁVES

Každá pořádná obec má náves. Na té původní místní stojí nevzhledná hranatá budova. Snad tam byla v minulosti lisovna vína ale zda-li je tam stále? Nevím...Ta budova by tam nemusela být a na náves by se mohla vrátit i malinká kaplička. A určitě by se tam našlo místo i pro pomníček jako vzpomínku na západního letce z II. světové války pana Libicha.

ZBOŘENÍŠTĚ

Hruža po bývalém státním podniku Rybena určitě letos nezmizí. Alespoň podle informací ze Zastupitelstva. Nejraději bych tam viděl plochu pro sportoviště – minifotbal, basketbal, možná tenisové hřiště, volejbal nebo miniatletiku – skok do dálky, kuželky, . Zajímavé, že minibistro tam u zbořeníštně v létě poměrně úspěšně prosperuje.

Pravděpodobně nevíte, že o sportoviště velmi usiluje a určitě plány brzy skuteční ředitelka ZŠ a MŠ TGM magistra Krchňavá, která má obdobné plány s revitalizací plochy u školy.

LANOVKA

Myslíte si, že je „magorština“ si představit, že na náš kopec Radobýl do 20 let povede lanovka? Ze základní stanice u žalhostického nádraží? To by byla atrakce. A s drobným občerstvením tam nahore? Stopy po minulém tam ještě jsou. A hlavně – od března probíhá základní rekonstrukce a modernizace žalhostického nádraží (kolejiště, nástupiště a obou přejezdů – závory se nebudou obsluhovat manuálně) a nebudou ani výpravčí. Návštěvníci by vystoupili a „odfrčeli“ lanovkou nahoru. Na Horu. A Žalhostice by byly slavné!!!

PODNIKATELÉ A ZASTUPITELÉ

Kdysi jsem kandidoval do OZ s tím, že bych tady rád viděl drobné podnikatele – obuvníka, kováře, truhláře apod. A neuspěl. Jsou tady ale další jiní, ale nevím, že by obci nějak výrazně pomáhali. Asi jim chybí obecní patriotismus. Nebo s nimi Zastupitelstvo nedokáže spolupracovat. Tak to někteří občané „vzali“ do svých „rukou“ a daří se jim...Sousedsky. Bez zastupitelů. Ostatně nevím, že by zastupitelé vůbec s někým spolupracovali. Včetně starosty.

Zastupitelstvu chybí vize pro rozvoj obce do budoucna...A tak tu jsou jenom nadšenci jako spolek Žalhobeat, občané kolem Renaty Lojkové a SPOZ .. Nebo občané v ulici nad nádražím. A to je málo a je to velká škoda... Těším se, že na to odpoví třeba již komunální volby letos na podzim. Hodlám kandidovat!

Ivan Sobotka

Obec a drobnosti z historie

I. ČÁST

Žijeme tady spolu a mnozí jsou zde noví a tudíž neví... Nebude od věci, když se vrátíme trošku do historie. A snad se realisticky zamyslíme nad tím, co by bylo dobré udělat zde konkrétně pro sebe a obec - poučení minulostí.

První základní poučení a informace z historie obce nebo něco o jejich obyvatelích se současní občané a jejich hosté mohli dozvědět v rámci oslav založení obce v roce 2019. Za již současného zastupitelstva. Bohužel to byla velmi diletantská akce – chybělo posezení se starostou nebo nějakým schopným zastupitelem s informacemi o činnosti úřadu a plánech do budoucna, příjemná kolektivní procházka obcí a vzpomínání typu „tady bylo a tady žili“, pozvánka pro rodáky event příznivce obce event. symbolická odměna pro občany, kteří se zasloužili. Nebo alespoň jejich připomenutí. A výstavka na Obecním úřadě? Při příležitosti 700 let – hrozně málo...A následná zábava? Vystupující hudebníci? Darmo mluvit...

HISTORII SE POKUSÍME DOPLNIT ZDE

Bohužel moc se toho konkrétního o založení obce v dávnějších dobách neví, resp. první sporá písemná zmínka o ni je z roku 1319 a v té se píše, že Pešek z Veitmile

prodal ves Čalhostice (datum prodeje neznám – později zmiňovaná také jako Čalostice) králi Janu Lucemburskému. Když se stavěl někdy v té době hrad Kamýk, majitel dostal do držení i tuto osadu. Za Karla IV. ve XIV. století, se v ideálních půdních podmínkách ujalo zakládání vinic. Nicméně to byl majetek Obce litoměřické a ten katastrofálně zasahoval až k hranicím obcí Pišťan, Velkých Žernosek a Malíče - vzdušnou čarou od Prosmyky ke Kamýku. Litoměřickými měšťany byla 14.března 1360 postavena kaple sv.Mikuláše a kolem ní se pokračovalo ve výstavbě obytných sídel – bylo potřeba pracovních sil na zakládání a obhospodařování vinic a dalšího zemědělského podnikání. Vinice byly největší akvizicí litoměřických v tomto regionu. Rozprostíraly se kolem Radobýlu až k Labi. V třicetileté válce byla kaple zbořena a ves (28 stavení) vypálena.

Ves byla původu českého ale po této válce nastalo opět osídlování a radikální poněmčování a německé obyvatelstvo zde převažovalo prakticky až do roku 1945. V roce 1780 měla obec 31 stavení, v roce 1830 36 stavení se 190 obyvateli a jedním vodním mlýnem i hostincem. V roce 1900 celkem 73 domů, mlýn a dokladováno bylo 500 německy mluvících obyvatel proti 70 Čechům. Obyvatelstvo se zaměřovalo především na pěstování vinné révy, ovoce a v zelinářství...

Konkrétních údajů z doby 1900 – 1945 i dříve je dost, ale všechny jsou psané výhradně v němčině a bohužel nezpracované, nevyhodnocené a tudíž nepřehledné. Okresní archiv zaznamenává, že v obci existovala velká koželužna a také továrna firmy Warhanek na zpracování mořských ryb. Byl zde zřízen prosperující lom na úpatí vrchu Radobýl a drcený čedič byl pomocí visuté dráhy dopravován do vagonů v železniční stanici v katastru obce (stanice Velké Žernoseky). Pozůstatky drtírny jsou dodnes patrné pod spodní částí plošiny lomu stejně jako i zbytky po stožárech lanovky...Nebo na pozemku nádraží Velké Žernoseky.

Německá škola byla v obci zřízena v roce 1916 (nynější Obecní úřad), česká v roce 1919.

Poučení druhé? Rok 1939 a roky další...v dalším pokračování.

Ivan Sobotka